

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
 นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 นครสวรรค์ เขต 1

ผู้วิจัย ศุภนิษา มาลัยทอง

ปีที่ทำวิจัย 2562 - 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
 ประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 (2) เพื่อพัฒนา
 รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 (3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ
 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 และ (4) เพื่อประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

วิธีการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
 ประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยการ
 วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบ
 สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ศึกษาจากประชากรคือ ผู้บริหาร/รักษาการผู้บริหาร ครูวิชาการ และครู
 ผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีนักเรียน
 จำนวน 40-119 คน ทั้งหมด 88 โรงเรียน จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตรา
 ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่
 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory
 factor Analysis: EFA) 2) พัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
 นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยการ
 สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยใช้แบบตรวจสอบ
 ความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือแบบตรวจสอบรายการ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่และ
 ค่าร้อยละ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
 นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ศึกษา
 จากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านเนินเวียง
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 67 คน ในปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกคะแนน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย 4) ประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด คือคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 62 คน (นักเรียนที่มีพ่อแม่เดียวกันใช้แบบประเมิน 1 ชุด) ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 62 คน รวมจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบประเมินรูปแบบ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .90 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 61 ตัวบ่งชี้ สามารถกำหนดเป็น 5 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำ จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ 2) การมีส่วนร่วม จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ 3) การมีองค์ความรู้ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ 4) การนิเทศติดตามผล จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และ 5) การรายงานผล จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

2. รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นผู้นำ 2) การมีส่วนร่วม 3) การมีองค์ความรู้ 4) การนิเทศติดตามผล และ 5) การรายงานผล และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นพ้องต้องกันว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 มีความเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า 1) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น 3) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการจัดการอารมณ์และความเครียดเพิ่มขึ้น และ 4) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นเพิ่มขึ้น

4. ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากขึ้นไปโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ตามลำดับ และผลการประเมิน

การดำเนินงานตามรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน
โรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน
ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดโดย
เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การเป็นผู้นำ องค์ประกอบที่ 2
การมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 3 การมีองค์ความรู้ องค์ประกอบที่ 4 การนิเทศติดตามผล และ
องค์ประกอบที่ 5 การรายงานผล ตามลำดับ